

Federico Fuentes & Au Loong-Yu

Att vara mot USA:s militarisering av Asien-Stilla havet får inte innebära tystnad om Kinas växande imperialism

Ur *Links International Journal of Socialist Renewal*, , 2 december 2023

Intervju med *Au Loong-Yu*, sedan länge en känd aktivist för politiska och fackliga rättigheter i Hongkong. Författare till *China's Strength and Fragility* och *Hong Kong in Revolt: The Protest Movement and the Future of China*. Au lever numera i exil. I denna intervju diskuterar han Kinas globala ställning och vilka konsekvenserna blir för freds- och solidaritetsarbetet.

En av de största utmaningarna för vänstern är hur man ska se på Kinas status i det globala kapitalistiska systemet. Kinas meteorliknande uppgång har fått många att undra om Kina fortfarande är en del av den Globala södern eller har blivit ett imperialistiskt land. Vad är det Kina står för idag?

Kina har egentligen i tre decennier inte varit någon riktig Tredje världen-nation. Från att för 40 år sedan i huvudsak ha varit ett bondeland är det idag till 60 procent urbaniserat och helt industrialiserat. Man tillverkar varor av både hög och låg kvalitet. Det har lett till att Kina passerat tröskeln till att bli ett land med en inkomst över snittet enligt Världsbanken. Samtidigt har 600 miljoner kineser en månadsinkomst på bara 140 USA-dollar.

Kina består på samma gång av många olika inslag, vilket gör det ytterst speciellt. Tittar man bara på inkomst per capita eller månatlig inkomst kan man tro att Kina är en del av Globala södern. Men ingen enkel måttsats eller ekonomisk indikator kan ge oss något definitivt svar på Kinas status. Dagens Kina har fortfarande inslag som gör det till ett land i Tredje världen, men betydelsen av de inslagen har minskat över tid. Det går inte att vifta bort dem, men det handlar bara om bitar av hur Kinas status ska definieras. För att kunna dra någon riktigt bra slutsats om Kina måste vi titta på landet i stort och väga in alla aspekter.

Men om Kina inte längre är något vanligt utvecklingsland innebär det då också automatiskt att vi måste karakterisera det som imperialistiskt?

Kinas status är komplicerad och rörig. Det går inte att rakt av svara ja eller nej; svaret är snarare både ja och nej. Jag betecknar Kina som ett imperialistiskt land på uppgång – en mycket stark regional makt med global räckvidd. Det har intentionen och potentialen att härska över mindre länder utan att ännu ha klarlagt sin ställning internationellt.

Varför denna definition? Ja, låt oss starta med de grundläggande kriterierna för imperialism. Lenins analys behöver uppdateras en hel del, framför allt på grund av efterkrigstidens avkolonisering. Men om vi tar vår utgångspunkt i Lenin talar han om nivån av monopol, sammanslagningen av industri- och bankkapital, uppkomsten av finanskapital och nivån av kapitalexport som det som definierar imperialismen. Tillämpar vi de kriterierna på Kina finns samtliga där i betydande omfattning.

Till exempel bevittnar vi just nu hur den kinesiska fastighetsbubblan är på väg att spricka igen. Folk blundar ofta för att mega-bubblan inom fastighetssektorn bara existerar genom privatiseringen av statsägd mark i städerna (eller mer korrekt försäljningen av rätten till markanvändning).

Regimen med ”statsägd” mark kontrollerar också huvudaktörerna på marknaden: kommunala styren, banker (de flesta statsägda) och privata entreprenörer. Tillsammans har de bildat en allians av markbaserat finanskapital för att göra det lättare för byråkratin och dess privata samarbetspartners att berika sig.

Medan det i andra delar av världen är privatkapitalet som med stöd av staten driver imperialismens logik, är det staten och statligt kapital som är huvudaktörerna i Kina. Detta trots att den privata sektorn står för drygt hälften av ekonomin. En del säger då, ”eftersom ekonomins kommandohöjder är starkt kontrollerade av statliga företag så lyder de under samhälleligt eller offentligt ägande, vilket präglar socialismen eller i varje fall är det statliga ägandet ett bålverk mot vinstdrivande privatkapital”. Då glömmar man att Friedrich Engels en gång för länge sedan hänade dem som ansåg att Bismarcks satsning på statligt ägande var uttryck för socialism. I själva verket är statligt ägnade och socialt ägande två helt olika saker.

Den kinesiska staten är en rovlysten stat helt kontrollerad av en utsugarklass vars kärna utgörs av partibyråkrater i det Kinesiska kommunistpartiet (KKP). Jag betecknar denna utsugarklass som förborgerligad statsbyråkrati. Det innebär att vi i Kina har en form av statskapitalism, men en som förtjänar ett eget namn. Som jag ser det är byråkratisk kapitalism den mest passande termen för Kina, då den fångar det viktigaste draget i Kinas kapitalism: byråkratins centrala roll, inte bara när det gäller omvandlingen av staten (från motståndare till kapitalistisk logik – om än aldrig på allvar inriktad på socialism – till att bli alltigenom kapitalistisk), utan också när det gäller att berika sig genom att förena politiskt tvång och penningens makt.

Denna förening gav ny kraft åt byråkratins satsning på industrialisering och investeringar i infrastruktur. Det är orsaken till att återinförandet av kapitalism i Kina, med staten och KKP bakom, åtföljdes av snabb industrialisering i motsats till vad som skedde när Sovjetunionen föll samman. Det är också orsaken till att Kinas statsägda företag i praktiken kontrolleras av partibyråkratin. Genom sitt grepp över statsmakten kan den kontinuerligt förneka arbetarklassen de grundläggande rättigheterna till organisering. På operationell nivå ”ägs” dessa bolag av olika delar och smågrupper inom byråkratin, ofta via ytterst hemliga avtal.

Man måste hålla två saker i huvudet. För det första präglades även kejsardömets Kina av sin byråkrati, så till den grad att en del sociologer betecknar Kina som ett ”byråkratiskt samhälle”. Kejsardömets absolutism var möjlig bara för att den framgångsrikt ersatte adeln med att lojala byråkrater fick administrera staten. När spänningarna ökade mellan byråkratin och kejsaren segrade kejsaren i vissa strider, men byråkratin vann kriget och förvandlade kejsaren till enbart sitt formella överhuvud. För det andra är det också värt att vara klar över det kejsarliga Kinas långa historia av statsägda och statstyrda företag. Mycket av de rikedomar de företagen skapade hamnade i fickorna på de byråkrater som styrde dem. Detta förborgerligande av en del av byråkratin var märkbar i Kejsarens Kina; likaså under Guomindangs (GMD) välde och skulle återkomma under KKP från 1979 för att slutligen bli det dominerande draget i kinesisk kapitalism.

Uppvisar den kinesiska staten också de expansionistiska drag, som ju är typiska för imperialistiska makter?

I egenskap av en stark byråkratisk kapitalistisk stat har den naturligtvis starka expansionistiska anspråk och som inte bara är ekonomiska utan politiska. Tänk på följande: Kinas omfattande kapitalexport, som ofta tar sig uttryck i långsiktiga investeringar, innebär att Beijing behöver globalt politiskt inflytande för att skydda sina ekonomiska intressen. Detta leder objektivt till en imperialistisk logik med herravälde över mindre länder och rivalitet med de ledande imperialis-

tiska länderna.

Men det finns också en expansionistisk logik av politisk karaktär. Kinas sekellånga ”nationella förödmjukelse” under kolonialismen mellan 1840 och 1949 fick den härskande eliten inom KKP att förbinda sig att göra landet starkare till varje pris. [President] Xis [Jinping] vision för Kina bör tolkas i ljuset av Mao Zedongs dröm om *chaoyingganmei*, att gå om Storbritannien och ta rygg på USA. Även om parollen inte får tolkas bokstavligen kommer Kinas ultranationalistiska ledare inte att gå med på att Kina under ytterligare ett århundrade förblir en andra rangens makt. Den ambitionen, med bakgrund i Kinas nutidshistoria och partiets stor-kinesiska Han-nationalism, gör att Kina eftersträvar globalt politiskt inflytande. Det kommer också, förr eller senare, att få dem att sträva efter global militär makt – om Kina lyckas konsolidera sin status under den kommande perioden.

Ingen diskussion om Kina och imperialism får begränsa sig till enbart ekonomiska aspekter, den måste också ta hänsyn till den politiska sidan. De nutida härskarna i Kina, från KMT till KKP, har samtliga velat återupprätta det territorium och det inflytande som kejsardömet hade under Qing-dynastin. Långt innan Beijing utropade sin ”nio-streckade linje [dvs Folkrepublikens anspråk i Sydkinesiska havet, ö.a.] hade KMT redan presenterat sin ”elva-streckade linje” [som även inkluderar Taiwan, ö.a] om samma område. I den bemärkelsen följer KKP i KMT:s inte särskilt framgångsrika imperiemässiga fotspår – med den skillnaden att det för KKP, hittills, fungerat betydligt bättre.

Om vi för ett ögonblick håller oss till de ekonomiska aspekterna, innebär det att Kina inte har något att erbjuda länderna i det Globala södern som alternativ till USA-imperialismen, vilket förespråkarna för en multi-polär värld verkar anse?

Jag håller inte med om uppfattningen att Kina skulle vara någon form av alternativ för den Globala södern. Titta bara på hur det gick för Sri Lanka när man där inte kunde betala tillbaka på lånet: Kina tvingade Sri Lanka att ge Kina ökad kontroll över hamnen i Hambantota. Kinesiska företag, inklusive de statsägda, betar sig i allmänhet inte bättre – snarare värre – än företagen i vilket imperialistiskt land som helst.

Men den frågan måste analyseras från två håll. Kina, liksom USA, har förbindelser med de flesta länderna i världen. Ingen svepande generalisering kan förklara varenda en av de förbindelser de båda länderna har med andra. Detta gäller än mer för Kina eftersom det ännu inte är något globalt imperium. En allmän kritik av kinesisk expansionism får inte hindra oss från att utföra en konkret analys av varje enskild relation. Så fort vi ställs inför ett konkret fall bör vi förhålla oss skeptiska till Kinas agerande – precis som när det gäller alla stormakter – men också bedöma den specifika relationen med särskild hänsyn till vad lokala befolkningar tycker och vilka intressen de har. Bara genom att väga in såväl det allmänna som det specifika kan vi som utomstående avgöra huruvida det Kina gör är rätt eller fel.

Ta bara projektet med Nya Sidenvägen [*Belt-and-Road-Initiative*].¹ Det är tänkbart att en del kinesiska utlandsinvesteringar kan gynna andra länder, eller åtminstone vara mer till nytta än skada. Här kan vad lokalbefolkningarna tycker ge oss den bästa informationen. Men det betyder inte att vi ska upphöra med vår allmänna kritik av projektet med Nya Sidenvägen. Oavsett vilken nytta ett specifikt projekt kan ha är det ändå så att Nya Sidenvägen drivs av profitens logik och de geopolitiska intressena hos KKP:s enväldiga styre. Ett scenario där båda parter vinner kan uppstå

---

¹ Den Nya Sidenvägen är ett kinesiskt infrastrukturprojekt och ett ekonomiskt utvecklingsprojekt. Som initierades 2013, ungefär ett år efter att Kinas ledare Xi Jinping utnämns till generalsekreterare för Kinas kommunistparti och därefter Folkrepublikens president. Se svenska Wikipedia: [Ett bälte, en väg](#)

i specifika fall, men det är högst osannolikt att så kommer att vara fallet för flertalet länder, oavsett om Nya Sidenvägen till sist blir en framgång eller inte för Kina.

Rent allmänt utgör den globala strategi Kina slog in på vid sekelskiftet ett klart steg bakåt i utrikespolitiken: från en relativt progressiv Tredje världs-inriktning till att gynna de kommersiella intressena hos kinesiska företag och Beijings globala anspråk. Även om Kina inte agerar lika illa i utvecklingsländer som Väst, utgör ändå denna kvalitativa förändring, från att befrämja självständig utveckling av Tredje världen (som Mao förordade) till att sträva efter att plocka hem vinster från Tredje världen, ett klart steg bakåt. Att Kina nu börjat konkurrera med Väst om marknader och tillgångar leder oundvikligt till att man till det yttersta går in för att minska arbetarnas rättigheter och hänsynen till miljön.

Utifrån allt detta, kan du sammanfatta din syn på Kinas status idag?

Med beaktande allt detta anser jag att det går att säga att Kina är ett imperialistiskt land på uppgång. Det är långt ifrån någon fullbordad process men har potentialen att uppnå denna status om det under någon längre period tillåts agera ohämmat såväl inifrån som utifrån.

Enligt min uppfattning gör begreppet uppåtgående imperialism att vi kan undvika vissa misstag. Till exempel hävdar en del att eftersom Kina och USA inte går att jämföra kan Kina inte vara imperialistiskt och att etiketten "utvecklingsland" därför fortfarande är giltig. Det argumentet fångar dock inte en situation som hela tiden är i förändring i Kina och globalt. Till exempel är Kinas spektakulära lyft att på knappt 50 år bli en industrination helt utan motstycke i modern historia.

Det gör att vi vad beträffar Kina måste klara av att omfatta både det universella och det specifika. Det har en enorm potential att utvecklas till en imperialistisk makt. Det är också första gången ett tidigare halvkolonialt land utvecklas till ett imperialistiskt. Till råga på detta måste Kina också ta itu med sin egen efterblivenhet. Dels kan sådana faktorer ha bidragit till uppgången, men vissa delar fortsätter också att hämma dess förmåga till tillräckligt effektiv utveckling och, än viktigare, i mer balanserad mening.

KKP måste bemästra vissa grundläggande problem innan man kan befästa Kina som ett stabilt och hållbart imperialistiskt land. Klicken kring Xi inser att innan Kina kan fullborda sina imperieambitioner måste man ha gjort sig av med bördan från det koloniala arvet och landets efterblivenhet. Det är orsaken till att Beijing betraktar "återtagandet" av Taiwan som avgörande för dess nationella säkerhet. Att Taiwan varit skilt från fastlands Kina ända sedan Japan intog det 1895 är ett trauma för KKP.

Inte heller här duger det med svepande generaliseringar i synen på Kinas "koloniala arv". Vad som krävs är konkret analys. Hela det koloniala arvet är inte någon hämsko på Kinas utveckling. Ta fallet Hongkong. Hongkongs autonomi gör att staden kan behålla det brittiska rättssystemet, vilket helt klart är ett kolonialt arv. Kina attackerar stadens rättsliga system under tal om att skydda nationell säkerhet och "patriotism". Men ur befolkningens synvinkel är det brittiska rättssystemet, hur skevt det än kan vara, ändå mycket bättre än Kinas. Att smula sönder det skulle dessutom skada den byråkratiska kapitalismens kollektiva intressen. Det är precis detta koloniala arv som gjort att staden kunna utvecklas till det finansiella centrum som Kina är beroende av än idag – hälften av Kinas utlandsinvesteringar går via Hongkong. Xi kan inte förverkliga sin dröm om Kina utan Hongkongs autonoma kapitalism, i varje fall inte inom överskådlig tid.

Detta för oss till det mest uppenbara problemet i dagens Kina. Xi vill se Kina ta ett stort språng framåt vad gäller modernisering. Men han saknar kort och gott den kunskap eller den pragmatism som behövs för att omvandla drömmen till en konsekvent och realistisk plan. Att man varit dum

nog att skjuta sig själv i foten i Hongkong avspeglar partiets kulturella efterblivenhet, oförmågan att upprätta en stabil successionsordning av makten är ett annat exempel. Med tanke på partiets oförmåga att modernisera sin politiska kultur av personlig lojalitet och ledarkult förstår vi varför Kina kommer att få det svårt att hitta sin plats vid imperialisternas bord.

Vad säger du om Kinas agerande i Sydkinesiska havet och hur, om över huvud taget, de bidragit till att öka spänningarna och den militära uppladdningen i Stilla havs-regionen?

Kinas niostrecks-linje över Sydkinesiska havet var en avgörande vändpunkt, då det representerade inledningen på Kinas expansion utåt, politiskt och militärt. För det första, anspråken är helt illegitima. Till exempel gör Kina också anspråk på Senkakuön, som även Japan har anspråk på. Där kan man åtminstone säga att Kina har mer att komma med, medan Japan inte har det, vare sig under så kallad internationell rätt eller ur ett vänsterperspektiv. Det är kort och gott bara ett imperialistiskt krav av Japan, och USA. Kina däremot har aldrig egentligen härskat över det område inom den niostrecks-linje man gör anspråk på (förutom några öar som Paracelön). Dess anspråk på huvuddelen av Sydkinesiska havet saknar inte bara fog, det är ett uttryck för dess hegemoniska strävanden i Asien, som löper parallellt med de globala ekonomiska strävanden som återfinns i projektet med Nya Sidenvägen.

En del kommer att svara att Kinas agerande i Sydkinesiska havet främst är defensivt i syfte att skapa en buffert mot USA:s ökade militära uppladdning i regionen. Hur tungt är det argumentet?

Jag anser att det stämde rörande Kinas agerande innan man började tala om niostrecks-linjen. Även om vi går med på att Kina fortsätter att agera defensivt och bara reagerar på USA:s aggression kan man inte göra det genom att invadera stora områden som aldrig tillhört Kina och som länder i området gör anspråk på – inklusive några som varit offer för det kejserliga Kinas angrepp under hundratals år. Detta handlar om en invasion av flera sydostasiatiska länders maritima ekonomiska zoner. Det går inte längre att bedöma som defensivt.

Värt att notera är också att det inte finns någon kinesisk mur som skiljer defensivt och offensivt agerande åt, i synnerhet om vi beaktar hur snabbt läget har förändrats i Kina och internationellt. I dag har Beijing både avsikten och förmågan att sätta igång en global duell med USA. Ur perspektivet av byråkratins kollektiva intresse står det klart att Xi tidigt gjorde sig av med Deng Xiaopings råd om ”låg profil och bida sin tid”.

Givetvis måste vi fortsätta att vara motståndare till USA:s imperialism och upprustning i regionen, men det får inte innebära att vi ska stödja eller tåga om Kinas uppåtgående imperialism. Det avgörande där är inte hur långt Kina har kvar för att fullt kunna mäta sig med USA:s makt.

Var kommer Taiwan in i spänningarna mellan USA och Kina?

Det avgörande här är att Kinas anspråk på Taiwan aldrig varit någon faktor i det taiwanesiska folkets önskemål. Det är det allra viktigaste. Sen har vi den sekundära frågan om spänningarna mellan USA och Kina. Men de spänningarna har ingen direkt bäring på den grundläggande frågan.

Taiwans folk har en historisk rätt till självbestämmande. Skälet är enkelt: på grund av att historien ser olika ut. Taiwans folk skiljer sig mycket från dem på fastlandet. Rent etniskt är de flesta taiwaneserna kineser. Men det finns etniska minoriteter som kallas austronesiska folk, som bebott stora delar av Sydostasien inklusive Taiwan i tusentals år. Det är något som KKP aldrig nämner, man hävdar att Taiwan alltid varit kinesiskt. Det stämmer inte: inhemska folk har funnits på Taiwan mycket längre och deras rättigheter måste respekteras.

Vad beträffar de etniska kineserna handlar det verkligen om två olika grupper. Cirka 15 procent, en absolut minoritet, kom till Taiwan först 1949 efter den kinesiska revolutionen. Majoriteten är ättlingar till personer som bott på Taiwan i upp till 400 år. Detta skiljer sig helt från Hongkong, där en stor del av befolkningen består av fastlandskineser med släktingar på fastlandet och som fortfarande betraktar Fastlandskina som sitt hemland. På Taiwan har de flesta kineser ingen sådan koppling till Fastlandskina – alla sådana band bröts för flera hundra år sedan. Taiwan har varit en egen nation länge. Därför har det en historisk rätt till självbestämmande.

Läget är inte helt jämförbart, men jag skulle säga att samma gäller för Hongkong. Vi får inte glömma att Hongkongs historia i 150 år skilt sig åtskilligt från Fastlandskinas: det kan ingen förneka och heller inte vår rätt till självbestämmande. Alla inom vänstern i Väst som gör det är endera dåligt informerad eller också kan deras anspråk på att kallas socialister ifrågasättas.

Naturligtvis stämmer det att allt detta nu är insnärjt i spänningarna mellan USA och Kina. I den bemärkelsen finns likheter med Ukraina. Också där har vi en del som stöder Ryssland eller intar en neutral hållning. Jag anser att de har fel. Det råder inget tvivel om att USA är ett globalt imperium som hela tiden driver en egen agenda. Jag förstår att en del inom vänstern i Väst inte vill framstå som sammankopplade med sina egna imperialistiska regeringar. Men att vi stöder små nationers rätt till självbestämmande – så länge vi gör det på ett självständigt sätt – har inget att göra med USA, eller Kina för den delen.

Vi stöder den kampen utifrån vår principiella hållning till nationellt förtryck. De principerna rubbas inte bara för att det någon gång råkar bli så att vår hållning sammanfaller med USA:s agenda. Att vara motståndare till den egna härskande klassen får inte leda till att hatet mot den sätts över motståndet mot utländskt förtryck i andra delar av världen. Att inta den politiska hållningen avspeglar bara den egna arrogansen och, samtidigt, en känsla av hjälplöshet i förhållande till de egna härskarna.

Vilken typ av solidaritetskampanjer bör vänstern fokusera på när det handlar om Taiwan eller Sydkinesiska havet?

Varje solidaritetskampanj om de områdena – och här skulle jag vilja tillägga Hongkong – bör innehålla minst tre punkter: respekt för rätten till självbestämmande för folken på Taiwan och i Hongkong, insikt om att Kinas nio streckade linje i Sydkinesiska havet saknar grund och erkänna att det i första hand är befolkningarna i de områdena och intilliggande länderna som måste stå för motståndet mot Kinas hållning. Beträffande USA bör vi förhålla oss skeptiska till dess motiv men, återigen, i konkreta frågor måste vi väga för eller emot på ett konkret sätt och framför allt ta hänsyn till befolkningarnas vilja.

I exempelvis frågan om Taiwans vapenköp från USA måste vi inse att alla scenarion tyder på att Taiwan inte skulle kunna stå emot en kinesisk invasion i mer än en vecka, i värda fall högst några dagar. Det står klart att Taiwan behöver köpa vapen av USA. Det har inget att göra med att vi skulle stödja USA i frågan om Taiwan. Avgörandet måste ligga hos dem som är direkt påverkade – befolkningen i Taiwan, Hongkong och i och runt Sydkinesiska sjön.

Som del av krigskampanjen mot Kina har västliga ledare försökt underblåsa nationalism och antikinesisk rasism. En del inom vänstern har reagerat på detta med att dämpa kritiken av Kina för att inte bidra till sina regeringars reaktionära kampanj. Hur anser du att vänstern i västliga länder ska behandla de egna regeringarnas propaganda utan att bli okritiska anhängare till Kina?

Kruxet är att ”campisternas” uppfattning om ”antiimperialism” inte bara är halvhjärtad, utan att de bara riktar sig mot gamla former av imperialism medan de blundar inte bara för uppåtgående

imperialism, utan också statscentrerad sådan. De intresserar sig främst för den ena eller andra staten. De glömmer att vi aldrig får sätta stater före det arbetande folket, det är därifrån agerandet måste komma – och detta gäller också för s k ”arbetarstater”.

Riktiga socialister måste fokusera på folket. Om någon vägrar inse hur KKP behandlar arbetarna och nöjer sig med att upprepa propagandan från Beijing eller vägrar lyssna på röster från det arbetande folket då är min uppfattning att de inte är några riktiga socialister. De förhåller sig bara till vissa stater och betraktar dem som något slags bålverk mot den egna imperialistiska regeringen. Deras maktlöshet får dem att applådera varje utländsk stat som kommit på kant med den egna härskande klassen och överge offren för repression enbart för att uppfylla sina egna psykologiska önsknings.

Men det kommer aldrig att gå att få bukt med sin egen nationalism genom att stödja eller tolerera kinesisk Han-nationalism. Inom vissa gränser kan vi stödja förtryckta nationers nationalism. Men Han-kineserna är inte förtryckta av någon främmande nation, tvärtom är de förtryckta av den egna regeringen. Därför har Han-kinesisk nationalism inget progressivt värde.

Vidare är KKP:s version av ”patriotism” ett slags etnisk nationalism, vilket bara gör den än mer reaktionär. Det är en form av *dayitong* (stora enheten), inte helt olik vad fascismen stod för, där befolkningens tankar måste underställas regeringens kontroll och böcker förbjudas om de inte befrämjar officiella värderingar. Att tåga om detta slags Han-kinesisk nationalism är att glömma den oerhörda tragedin för Han-kineserna – som nu är så förtryckta av sina egna härskare att de gör narr av sig själva genom att beteckna sig som blott och bart ”kinesiska purjolökar” i väntan på att regelbundet bli skördade av partiet – och den brutala förföljelsen av minoriteter.

Om vi avhåller oss från att kritisera en totalitär stat som Kina gräver vi vår egen grav. Det är ett svek mot grundläggande internationalism och en vanära för vänstern. Internationalism handlar först och främst om solidaritet med det arbetande folket i andra nationer, inte med stater, och det är utifrån detta vi måste bedöma relationerna mellan stater, inte tvärtom.

Översättning: *Björn Erik Rosin*

Lästips – om Kina

William Briggs: [John Ross och myten om socialism med kinesiska skrivtecken](#) (2022)

Pierre Rousset: [KINA – en ny imperialism uppstår](#) (2021)

Per-Åke Westerlund: [Kinas statskapitalistiska imperialism](#) (2021)

[Ryssland, Kina, USA, Indien och det nya kalla kriget](#). Artikelsamling (2022)

[Kina, Ryssland, USA och Ukraina](#). Artikelsamling (2023)